

Ljósmaeranám í Danmerku

Það hafði alltaf verið draumur minn að læra að verða ljósmóðir, en mér fannst þetta svo langt nám, langaði ekki í hjúkrunarfræðina og gerði því ekkert í þessu. Ég lærði snyrtifræði og starfaði við hana um tíma, en svo stóð til hjá fjölskyldunni að flytja til útlanda, okkur langaði að prufa eitthvað nýtt. Bróðir minn ætlaði í nám í Álaborg í Danmörku og fannst okkur tilvalið að fylgja honum. Ég var helst að spá í að fara að læra fótaaðgerðafræði, en þegar við fengum í hendurnar bækling um nám í Álaborg kemst ég að því að hægt er að læra að vera ljósmóðir án þess að vera hjúkrunarfræðingur. Hófst nú mikil vinna við að skoða það hvort þetta nám fengist metið hér heima, þar sem hvar sem ég spurðist fyrir virtust allir vissir á því að svo væri ekki. En í mennta- og menningarmálaráðuneytinu, Ljósmaërafélaginu og á Landspítala sögðu allir að auðvitað fengi ég þetta nám metið hér heima og ég ætti bara að drífa í þessu, sem ég og gerði.

Í einfeldni minni hélt ég að það að komast inn í námið væri bara svipað og með verkfræðina sem bróðir minn ætlaði í, að maður sækti um og ef grunnurinn væri í lagi þá kæmist maður inn. Ég komst svo að því að umskjendur í ljósmóðurfraëði í Danmörku allri væru rúmlega 900 og tæplega 100 kæmust inn á ári hverju, skipt í inntöku á haustönn og vorönn í tveim skólum. Þetta frétti ég eftir að við vorum búin að pakka allri búslóðinni okkar í gám og búin að selja húsið ofan af okkur. Gleðin var því mikil þegar ég fékk svar frá skólunum um að ég hefði komist inn.

Námi í ljósmóðurfraëði í Danmörku lýkur með Profession Bachelor prófi, það eru 210 einingar, skiptist bæði í bóklegt og verklegt nám, tekur 7 annir og lýkur með skrifum á bachelor ritgerð. Ég veit að uppbygging námsins hefur eitthvað breyst síðan ég lauk námi, en þegar ég hóf nám á vorönn 2004 byrjuðum við fyrstu önnina í bóklegu námi, þar sem áherslan var á allt um eðlilega meðgöngu, fæðingu og sængurlegutíma. Næsta önn var verkleg og var tímanum skipt á fæðingardeild og sængurlegudeild ásamt því að einn dag

Gréta Rún (til vinstri) ásamt skólafélagum

í viku vorum við í mæðraverndinni. Á 3. önn og hálfri 4. var svo bóklegt nám, og svo seinni hluti 4. annar, 5. og 6. önn verknám. Þetta langa verknámstímabil skiptist í tvö löng tímabil á fæðingardeild, með einn dag í viku í mæðravernd. Tvö tímabil á meðgöngudeild, nokkrar vikur á sængurkvennadeild og á vökudeild og nokkrar á kvenlækningardeild. Á 7. og síðustu önninni vorum við fyrstu fjórar vikurnar í svokölluðum valfrjálsum tíma þar sem við gátum valið hvað við vildum skoða/gera, svo tóku við nokkrar vikur í bóknámi og að lokum var skrifuð bachelor ritgerð.

Á þessum tíma voru tveir skólar í Danmörku sem kenndu ljósmóðurfraëði, einn í Kaupmannahöfn og annar í Álaborg. Verknámsstöðunum var svo dreift, þær í Kaupmannahafnarskólanum voru í verknámi á Sjálandi en við í Álaborgarskólanum á Jótlandi og Fjóni. Sem þýddi það að þó ég hafi fengið pláss í skólanum í Álaborg þá gæti ég lent í því að vera í verknámi t.d. í Svendborg sem er á suður Fjóni. Þetta olli mikilli spennu og umsóknarferlið um þessa verknámsstaði var mikið stress og margar stelpur lentu í því að þurfa að flytja oft og ferðast mikið þennan tíma sem við vorum í náminu. Ég var svo heppin að eiga barn og fékk því að sleppa við flutninga og komst að í verknáminu í Álaborg á Aalborg Universitet Sygehus Nord (ASN).

Námstíminn var skemmtilegur en mjög krefjandi fyrir litla Íslendinginn sem var lítið talandi á dönsku til að byrja með. En með mikilli vinnu hafðist þetta allt og gekk bara glimrandi vel. Ég eignaðist góðar vinkonur í náminu og unnum við mikið saman bæði í verklegu og bóklegu námi. Í valfrjálsa hluta námsins kom ég ásamt einni vinkonunni hingað til Íslands þar sem við kynntum okkur starfsemi MFS sem þá var starfandi með Hreiðrið sem höfuðstöðvar. Við vorum svo fjórar sem skrifuðum bachelor verkefnið okkar saman þar sem við skoðuðum þýðingu þess að taka naflastrengs pH við allar fæðingar. Náminu lauk svo með munnlegu prófi þar sem tekin var útgangspunktur í verkefninu en einnig var spurt út í allt mögulegt úr öllu námsefninu. Við prófið voru tveir prófarar, tveir dómarrar og svo áhorfendur í sal, held ég hafi sjaldan verið eins stressuð og þennan dag. En allt gekk þetta upp og ég útskrifaðist sem ljósmóðir með finustu einkunn.

Ég byrjaði svo starfsferilinn í Hjörriing, sem er nyrst á Jótlandi, fór að vinna á fæðingardeild þar. Þessi staður er mjög lítill á dönskum mælikvarða, með um 1.200 fæðingar á ári. En eftir um fjóra mánuði þar var stefnan tekin heim til Íslands þar sem mér hafði boðist staða ljósmóður á fæðingardeild Landspítalans.

Ég hóf störf á Landspítalanum í nóvember 2007 og var mér vel tekið af öllu starfsfólki og fékk alveg frábæra aðlögun í nýja starfið, þar sem vel var hugsað um mig. Veit reyndar að stundum var hægt að skemmta sér vel yfir dönsk-íslenskunni minni þar sem ég t.d. talaði til að byrja með alltaf um að „taka vatnið“ (belgjarrof) og fleira á dönsku. En það góða er að börnin fæðast á sama hátt hvar sem er í heiminum og um leið og maður er kominn inn í skráningarvinnuna og búinn að læra hvar hlutirnir eru geymdir á deildinni, þá er verklagið svipað og hægt var að fara að njóta þess að vinna sem ljósmóðir.

Gréta Rún Árnadóttir
Ljósmóðir á fæðingavakt Landspítala